

ρήνη, ἐδωρήσατο Καρόλ τῷ μεγάλῳ κατὰ τὰ Χριστούγεννα τοῦ ἔτους 781 φόρεμά τι, ὑπερ κατὰ τὴν παράδοσιν ἐφόρει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ἐπὶ γῆς διαμονῆς του. Τὸ φόρεμα τοῦτο εὐρίσκεται εἰσέτι φυλακτόμενον ὡς ἱερὸν κειμήλιον ἐν τῇ παρὰ τοῖς Παρισίοις ἐκκλησίᾳ τοῦ Argenteuil. Ὁ δὲ Ἀρουν αλ Ρασσὶδ ἐπεμψε δι' ἰδιαιτέρας πρεσβείας ὡσαύτως πρὸς τὸν μέγαν Κάρολον κατὰ τὰ Χριστούγεννα τοῦ 807 τὰς κλείδας τοῦ ἁγίου τάφου ὡς δῶρον.

Οἱ αὐτοκράτορες καὶ οἱ βασιλεῖς οὐ μόνον πρὸς ἀλλήλους ἀντήλλασσον δῶρα τῶν Χριστουγέννων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ὑποτελεῖς καὶ τοὺς ὑπηκόους των. Ὁ εὐγενέστατος βλαστὸς τοῦ οἴκου Βάβεμβεργ, Λεοπόλδος ὁ Ἐνδοξος, δούξ τῆς Αὐστρίας, συνέβριζε μάλιστα νὰ ἐορτάζῃ τὰ Χριστούγεννα ἐν ἄκρῳ οἰκειότητι, ὡς ἀληθὴς πατὴρ, μετὰ τῶν Βιενναίων ὑπηκόων του. Ἀλλὰ τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1227, τὴν ἐσπέραν, ἐπιθυμῶν νὰ μεῖνῃ ἄγνωστος, διήρχετο μόνος τὰς ὁδοὺς τῆς Βιέννης ἐγκαταλειμμένος ἐν τῷ μανδύῳ του καὶ μετὰ συγκινήσεως παρατηρῶν τὰ ἐορταστικῶς φωταβολοῦντα δένδρα τῶν Χριστουγέννων, τὴν κίνησιν καὶ ζωηρότητα ἐν ταῖς ὁδοῖς, τὴν γενικὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίαν. Μετ' ὅλας τοῦ ὅμως τὰς προσπαθείας ὅπως μεῖνῃ ἄγνωστος, ἀνεγνωρίσθη αἰφνης ὑπὸ τινος διαβάτου καὶ ἀμέσως συνέρρευσε πρὸς αὐτὸν ἀπανταχόθεν ἄπειρον πλῆθος πολιτῶν, ζητωκραυγούντων καὶ ἀσπαζομένων τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τοῦ δημοφιλὸς ἡγεμόνος. Μετ' οὐ πολὺ προσήλθον καὶ τὰ διάφορα σωματεῖα καὶ αἱ συντεχνίαι προσφέρουσαι λαμπρότατα καὶ πολυτελέστατα δῶρα ὅσα ὁ δούξ οὐδέποτε πρότερον εἶχε λάβῃ. Οἱ μὲν χρυσοχοὶ ἐδωρήσαντο αὐτῷ χρυσοῦς φάντους στολὰς, χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ ποτήρια, ζώνας μετὰ χρυσῶν πορπῶν καὶ δακτυλίου ἀδαμαντοκολλητούς, οἱ δὲ ἔμποροι μεταξωτὰ, πολύχρωμα ὑφάσματα, πολυτίμους σισύρας καὶ ἄλλα πλούσια δῶρα· ἐν γένει δὲ τοσαύτη ἦτο ἡ χαρὰ καὶ ἡ συγκίνησις τοῦ δουκὸς ἐπὶ τῇ ἐνθουσιᾷ ταύτῃ ἐκδηλώσει τῆς γενικῆς ἀγάπης ἣς ἀπῆλαυε παρὰ τοῖς ὑπακόοις του, ὥστε ἐνηγκαλίσθη τοὺς εὐγενεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ πάσας τὰς ἐπὶ τῇ παρακλήσει του ἐκφρασεῖσας εὐχὰς ἐνὸς ἐκάστου ἐξεπηλώσεν ἀμέσως.

Ἀλλὰ τὰ αὐτοκρατορικὰ καὶ βασιλικὰ δῶρα δὲν ἦσαν πάντοτε πολυτίμητα καὶ μεγαλοπρεπῆ. Ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος Δ'. ἐνόμιζεν ὅτι ἔκαμε μεγάλην θυσίαν, ὅτε ἐδωρήσεν εἰς τοὺς υἱοὺς του Σειγμουῦνδον καὶ Βέντζελ ἐκατὸν γρόσια (= 12 φράγκα) ὡς δῶρον τῶν Χριστουγέννων, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος Δ'. ἐθεώρει ὡς τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς γενναιωδίας, ὅτι ἐπεμψεν εἰς τὸν υἱὸν του Μαξιμιλιανὸν τὰ Χριστούγεννα τοῦ ἔτους 1480 ὡς δῶρον εἰκόσι τάλληρα καὶ ὀλίγα μῆλα. Ἀλλὰ τὸ πενιχρώτατον πάντων τῶν ἡγεμονικῶν δώρων ἔλαβεν ἡ πριγκίπισσα Λουίζα τῆς Πρωσίας, ἡ μετέπειτα σύζυγος τοῦ Τσαροῦ Νικολάου· ἡ ἡγεμονίς αὕτη ἔλαβεν ἐν ἔτει 1806, κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν γενεθλίων της, παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Φρειδερίκου Γουλιέλμου Γ'. ὡς δῶρον πέντε (ἀριθ. 5.) τάλληρα διὰ νὰ ἀγοράσῃ μίαν νέαν ἐσθῆτα.

Πόσων εὐτελῇ φαίνονται τὰ ἀνωτέρω συγκρινόμενα πρὸς τὸ ἐξῆς· Ἡ μετρία ἀοιδὸς Nellie Gouillon ἔλαβεν ὡς δῶρον ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν γενεθ-

λίων της παρὰ τοῦ μνηστήρος αὐτῆς — πλουσίου τινὸς Ἀμερικανικοῦ — 50,000,000 δολλ. Καὶ ποσὸν ἄφ' ἑτέρου πενιχρὰ ἐν συγκρίσει πρὸς τοῦτο φαίνονται τὰ πολυτίμητα κοσμήματα ἀξίας δύο ἑκατομμυρίων φράγκων, ἅτινα ἐδωρήσε Ναπολέων Γ'. ἐν ἔτει 1852 εἰς τὴν μνηστὴν του Εὐγενίαν Montijo!

Διὰ τὸν δέλοντα νὰ γράψῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος λίαν ἐνδιαφέρον καὶ σπουδαῖον θὰ ἦτο τὸ περὶ τοῦ εἵδους τῶν ἐπὶ οἰαδήποτε εὐκαιρίᾳ (εἴτε τὰ Χριστούγεννα εἴτε τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους εἴτε ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις εἴτε ἐπὶ τοῖς γάμοις), ἀνταλλάσσόμενων δώρων. Ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἡδυνάμεθα ἴσως πολλὰ νὰ διδασχῶμεν περὶ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν διαφόρων λαῶν. Ἄν λόγου χάριν ἀληθεύῃ ὅτι εἰς μέρος τι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος προσφέρεται παρὰ τῆς νύμφης εἰς τὸν γαμβρὸν ὡς γαμήλιον δῶρον δέμα βακτηριῶν, ὅλας μεταχειρίζονται οἱ ἐπάται, τὸ ἔθιμον τοῦτο θὰ ἦτο χαρακτηριστικώτατον γνώρισμα τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων! Ἀλλὰ τοῦτο εὐχόμεθα νὰ μὴ ἀληθεύῃ. Μετὰ βεβαιότητος ὅμως γνωρίζομεν ὅτι Γάλλος τις κτηματίας ἐκ Παρισίων ἐδωρήσεν εἰς τὴν ἀνεψίαν του κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων της ὡς γαμήλιον δῶρον ἓνα πολυτελέστατον, ἐν τινι „ἀριστοκρατικῶς“ νεκροταφείῳ τῶν Παρισίων ὁρωρυγμένον τάφον. Βεβαίως ἡ ἰδιοτροπία ἢ βλακία ἐνὸς ἀτόμου δὲν δύναται ἐνταῦθα νὰ ληθῇ ὑπ' ὅψει, θὰ εἶχε δὲ δι' ἡμᾶς ἐνδιαφέρον ἂν ἐξαπατήριζεν ὁλόκληρον λαόν. Καὶ πράγματι τοιαῦτα δῶρα διαιθερά, οἷον τὸ τοῦ Γάλλου ἐκείνου, εἶναι ἐν Σινικῇ συνηθέστατα καὶ θεωροῦνται ὡς δείγματα βαρβαρύτου σεβασμοῦ καὶ ὑπολήψεως. Πᾶς ἀγαθὸς καὶ φιλόστοργος υἱὸς ἐν Σινικῇ δὲν δύναται καλλίτερον νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸν πατέρα του εἰ μὴ προσφέρων αὐτῷ ὡς δῶρον ἐπὶ ἐκτάκτως χαρμασύνῳ τινὶ εὐκαιρίᾳ ἐν νεκροτάββατον. Ἐν γένει δὲ παρὰ τοῖς Κινέζοις εἶνε λίαν διαδεδομένη ἡ συνήθεια τῶν δώρων, καὶ ἰδίᾳ τῶν γαμηλίων, τὰ ὅποια πολλάνκις εἶναι πλουσιώτατα καὶ πολυτελέστατα. Ἡ θυγάτηρ λ. χ. τοῦ γνωστοῦ διπλωμάτου μαρκησίου Τσέγγ ἔλαβε κατὰ τοὺς ἐσχάτως τελεσθέντας γάμους της τοσαῦτα δῶρα, ὥστε πρὸς τοποθέτησιν αὐτῶν ἐχρείσθη 120 μεγάλας τραπέζας. Ἀλλὰ καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ὡς γνωστόν, γίνεται τοσαύτη κατάρχησις τοῦ ἐθίμου τῶν δώρων καὶ πρὸ πάντων τῶν γαμηλίων, ὥστε οἱ λαμβάνοντες αὐτὰ ἐμβάλλονται πολλάνκις εἰς μεγίστην ἀμνηχανίαν περὶ τοῦ τρόπου τῆς χρησιμοποίησεως των. Ἐκ τῶν παικιλωτάτων τοῦ εἵδους τούτου δώρων ἀναφέρομεν ἐνταῦθα καὶ μίαν σοῦκλαν ἀξίας 20,000 φράγκων, τὴν ὅποιαν ὁ ἐνδεκαετῆς Λουδοβίκος ΙΕ'. ἐδωρήσε τῷ 1721 εἰς τὴν σχεδὸν ὁμήλικα μνηστὴν του Ἀννὰν Μαρίαν Βικτωρίαν, θυγατέρα τοῦ βασιλέως Φιλίππου Ε'.

Ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἡδύνατο ν' ἀποτελέσῃ ὁλοκληρὸς τόμος, διὸ περαίνομεν αὐτὸ μνημονεύοντες ἐνὸς μόνου δώρου· ἐκ τῶν παραδοξοτατων, ὅσα ποτὲ ἐγένοντο. Τὸ δῶρον τοῦτο συνίστατο εἰς ζωντανὸν ἐλέφαντα, τοῦ ὁποῦ οἱ χαλιόδοτες ἦσαν μετὰ μεγάλῃ τέχνῃ ἐπεξεργασμένοι καὶ ἀπέληγον εἰς δύο κοπτερά μαχαίρια, δι' ὧν τὸ εὐφρὸς ζῶν ἐκοπτε πάντα τὰ προτεινόμενα αὐτῷ ἄκοπα βιβλία καὶ τὰς ἐφημερίδας. Ὁ δωρητὴς ἦτο ὁ Πατῆρς τῆς Αἰσχόρης ὁ δὲ λαβὼν τὸ δῶρον ὁ ἀντιβασιλεὺς τῶν Ἰνδιῶν.

1. ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΑΡΒΙΝΟΣ (ἐν σελ. 361).

2. Η ΠΑΝΑΓΙΑ. Εἰκὼν ὑπὸ Gabriel Max (ἐν σελ. 365).

3. Η ΒΗΘΛΕΕΜ, ἡ πατρίς τοῦ βασιλέως Δαυὶδ καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶνε σήμερον μικρά, μόλις πεντακισχιλίου κατοίκους ἀριθμοῦσα πολὺν ἐν Παλαιστίνῃ, κειμένη εἰς 10 χιλιομέτρων ἀπόστασιν νοτίως τῆς Ἱερουσαλήμ, παρὰ τινι ὄρει καταφύτῳ μὲ ἐλαιῶνας καὶ ἀμπελώνας. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς (Ὁρθόδοξοι, Καθολικοὶ καὶ Ἀρμένιοι) κατασκευάζουσι διὰ τοὺς προσκυνητὰς ξύλινα κομβολόγια καὶ κομβοσχοίνια καὶ σταυροὺς ἀπὸ μαργαριταρῶν, καλλιεργοῦσι δὲ καὶ τὰς ἀμπελῶνας των, αἵτινες παράγουσιν ὠραιότατον οἶνον λευκόν. Ἐν Βηθλεὲμ σῴζεται εἰσέτι καὶ τὸ σπήλαιον, ἐν ᾧ ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἀνωθεν τοῦ σπηλαίου τούτου εἶναι ἰδρυμένον ὄχυρόν τι μοναστήριον ἐν σχήματι φρουρίου. Ἡ ἐκκλησία τοῦ μοναστη-

ρίου εἶνε ἀφιερωμένη εἰς τὴν Παναγίαν, θεωρεῖται δὲ ὡς κτισθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἁγίας Ἑλένης τῆς αὐτοκρατορίδας, πράγματι ὅμως ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτῆς ὑπάρχουσι 48 στήλαι κορινθιακοῦ ρυθμοῦ, ὅψους δὲ 6 μέτρων.

Ἐσώθεν τῆς ἐκκλησίας, καταβαίνοντες μικρὰν κλίμακα δεκαπέντε βαθμίδων, εἰσερχόμεθα εἰς τὴν κρύπτην, τὸ „ἅγιον σπήλαιον“, ὅπου θεωρεῖται ὡς ὁ τόπος τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Ἐν τῷ κοιλώματι λαξευτοῦ τινος σηκοῦ ἵσταται μαρμαρίνον βῆμα παρὰ τῇ κολυμβήθρᾳ τοῦ Ἰησοῦ· τριάνοντα δύο ὠραιότατοι λαμπτήρες, διαφόρου μεγέθους καὶ σχήματος, φωτίζουν τὸ σπήλαιον, οἱ δὲ τοῖχοι περικυκλοῦνται ὑπὸ ἁγίων εἰκόνων.

Αἱ ἡμέτεραι εἰκόνες παριστῶσιν ἡ μὲν ἐν σελ. 376 τὴν πόλιν Βηθλεὲμ, ἡ δὲ ἐν σελ. 377 τὸ σπήλαιον, ἐν ᾧ ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.